

9.9.2022

Eduskunta
siv@eduskunta.fi

Asia: HE 107/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi nuorisolain muuttamisesta

OAJ kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi nuorisolain muuttamisesta.

OAJ pitää hyvänä sitä, että hallituksen esityksessä ehdotetut Harrastamisen Suomen mallin mukaista nuorten harrastustoimintaa koskevat säännökset tarkentavat harrastustoiminnan tarkoitusta ja sisältöä sekä toiminnan rahoituksen määräytymisen perusteita.

OAJ kiittää siitä, että Harrastamisen Suomen mallia koskeva uusi 12 a §:ä on hallituksen esityksessä muutettu aiemmasta esityksestä siten, että harrastaminen tapahtuu koulupäivän jälkeen tai ennen sen alkamista, eikä harrastustoiminnan järjestäminen kesken koulupäivän ole mahdollista. Tämä varmistaa sen, että lasten oppivelvollisuuteen suorittamiseen kuuluva koulupäivä on yhtenäinen kokonaisuus ja harrastustoimintaan osallistuminen on oppilaille aidosti vapaaehtoista. Tällöin ei myöskään tule haasteita vastuu- ja toimivaltakysymysten rajanvedon osalta.

Hallituksen esityksen mukaan kunnan tulisi huolehtia siitä, että harrastustoiminnan järjestäjällä on riittävät tiedot ja taidot harrastuksen laadukkaaseen ohjaamiseen. Laadukas ohjaaminen pitää esityksen mukaan sisällään niin harrastuksen sisällöllisen osaamisen kuin lasten ja nuorten pedagogisen ohjaamisen osaamisen. OAJ pitää hyvänä sitä, että on huomioitu myös harrastusten ohjaajien pedagoginen osaaminen. Kuntien tosiasiallinen mahdollisuus valvoa harrastustoiminnan järjestäjien osaamista on kuitenkin todennäköisesti erittäin haastavaa toteuttaa.

Koska esitetyssä mallissa Harrastamisen Suomen mallin mukaisen nuorten harrastustoiminnan järjestäminen on kunnille vapaaehtoista, kaikkien lasten- ja nuorten mahdollisuus osallistua yhdenvertaisesti harrastustoimintaan ei välttämättä toteudu. Lapset ja nuoret saattavat olla erilaisessa asemassa riippuen siitä, järjestääkö kunta valtionavustukseen oikeuttavaa nuorten harrastustoimintaa ja hakeeko se siihen tarkoitettua harkinnanvaraista valtionavustusta.

9.9.2022

Kunnilla ei myöskään ole velvollisuutta järjestää harrastustoimintaa ensisijaisesti sellaisille lapsille ja nuorille, joilla ei ole vielä ensimmäistäkään harrastusta tai joilla on haasteita osallistua muuhun harrastustoimintaan. Harrastamisen Suomen mallissa pitää kiinnittää huomiota erityisesti heikoimmassa asemassa olevien ja harrastusta itselleen haluavien lasten tavoittamiseen. Siksi on hyvä, että Harrastamisen Suomen mallin mukaisen harrastustoiminnan rahoituksen määräytymisessä huomioidaan mm. harrastustoiminnan esteettömyys ja saavutettavuus. Toiminnan kehittämisen pitää perustua tutkittuun tietoon ja säännölliseen arviointiin. OAJ pitää tärkeänä, että seurataan sitä, keitä toimintaan osallistuu ja keitä se tavoittaa.

Opetusalan Ammattijärjestö OAJ

Nina Lahtinen
koulutuspolitiikan johtaja

Sari Jokinen
erityisasiantuntija